

I Forum Inicjatyw Regionalnych, 19 listopada 2008 r.

Panel 2 – Samorządy – „Partnerstwo Publiczno – Prywatne (PPP)”

Tezy:

1. Czym jest PPP i jakie niesie korzyści (Krótszy czas realizacji? Mniejszy koszt? Lepsze wykonanie usługi?).
2. Czy proponowana ustawa ma charakter kompleksowy – czy ustawodawca przewidział takie kwestie jak:
 - zwolnienie od podatku dochodowego wkładu podmiotu publicznego otrzymanego przez partnera prywatnego (przeznaczonego na cele określone w umowie)
 - możliwość dofinansowania przedsięwzięć realizowanych w formie PPP środkami unijnymi.
3. Czy zwiększy się liczba przedsięwzięć wykorzystujących PPP dzięki eliminacji zbędnych obciążeń administracyjnych oraz likwidacji nadmiernych ograniczeń (kwestia analiz korzyści i ryzyk itp.) – czy „nowa ustawa” zda egzamin?
4. PPP w cieniu kryzysu finansowego.
5. Jak promować PPP w Polsce – jak zwiększyć zainteresowanie i zaufanie zarówno strony prywatnej jak i samorządów do tej formy współpracy?
6. Doświadczenia z zakresu stosowania PPP.

Pierwsza w dyskusji panelowej zabrała głos dr Irena Herbst – autor obowiązującej ustawy o partnerstwie publiczno-prywatnym, dyrektor Fundacji Centrum Partnerstwa publiczno-prywatnego. Dr Irena Herbst, wyjaśniła bardzo dokładnie, czym jest i na czym polega PPP. Przedstawiła wady i zalety takiego sposobu realizacji inwestycji. Przytoczyła definicję, w której PPP jest zapewnieniem, poprzez długoterminowe umowy zwiększenia wydajności projektów jako rezultat całościowego podejścia przy ocenie efektów projektu. Dokonanie porównania z metodą tradycyjną pozwoliło zauważyć znaczące różnice i korzyści płynące z istniejącej alternatywy.

Bardzo mocno podkreślono, że to strona publiczna w PPP pozostaje odpowiedzialna za dostarczenie danej usługi czy wykonanie zadania publicznego na odpowiednim poziomie. Strona prywatna natomiast musi zazwyczaj zapewnić środki finansowe na realizację przedsięwzięcia, obarczona jest również kosztami eksploatacji.

Wydatki sektora publicznego związane z inwestycją, które przy metodzie tradycyjnej należałoby ponieść jednorazowo, dzięki wykorzystaniu PPP mogą być rozłożone w czasie. Takie rozbitcie kosztów nie powoduje natychmiastowego obciążenia budżetu całym kosztem przedsięwzięcia. Istnieje również możliwość, że strona prywatna po sfinansowaniu inwestycji będzie eksploatować powstałą infrastrukturę, a jej wydatki zostaną pokryte z opłat wnoszonych przez ostatecznych odbiorców usługi. Dla instytucji sektora prywatnego PPP jest inwestycją, z której dochód będzie generowany przez okres wielu lat trwania umowy.

Tak długi czas wzajemnej współpracy pociąga za sobą wymóg sporządzenia doskonale przemyślanej, wręcz idealnej umowy, która jest zawierana nawet na kilkadziesiąt lat. Jak pokazuje doświadczenie krajów, w których rynek PPP jest rozwinięty o wiele bardziej niż w Polsce, sam proces przygotowania umowy może trwać kilka lat.

Dr Irena Herbst zapewniła, iż obecnie przygotowywana ustawa będzie mniej restrykcyjna od dotychczas obowiązującej. Jednak brak odpowiednich zapisów w ustawie nie zwalnia podmiotów publicznych od przeprowadzenia analizy przy podejmowaniu decyzji o wykorzystaniu metody PPP w realizacji inwestycji. Obowiązek przeprowadzenia analiz wynika bowiem z ustawy o finansach publicznych.

Zarówno Dr Irena Herbst jak i Wojciech Szczepanik podkreślili, że po uchwaleniu ustawy o PPP konieczna będzie promocja takiego sposobu realizacji przedsięwzięć. Bardzo ważne jest informowanie instytucji, zarówno strefy publicznej, jak i prywatnej, o korzyściach płynących dla obu stron z PPP.

Aby potwierdzić potrzebę promocji Barbara Grodowska przedstawiła stan wiedzy społeczeństwa na temat PPP. Wg przytoczonych przez eksperta badań ok. 70% urzędów i gmin nie jest w stanie udzielić rzetelnej informacji dotyczącej PPP. Podkreślono również fakt ogromnej potrzeby edukacji studentów, którzy bardzo często nawet nie słyszeli o PPP.

Udogodnienia do zawierania umów w oparciu o PPP, które pojawią się po wprowadzeniu nowej ustawy, spowodują wzrost zainteresowania alternatywnym sposobem realizacji przedsięwzięć. Grzegorz Ostrzołek podkreślił zauważalny wzrost zainteresowania Polską wśród inwestorów zagranicznych. Jesteśmy postrzegani jako kraj, w którym nie jest odczuwalny globalny kryzys finansowy. Należy więc skorzystać z zaistniałej sytuacji i przyciągnąć potencjalnych wykonawców przedsięwzięć. Zdaniem Grzegorza Ostrzołka PPP może być tylko zachętą do inwestowania właśnie w Polsce.

Goście, zgromadzeni na sali, zgodnie potwierdzili, że PPP może być znacznym obciążeniem finansowym dla sektora publicznego, przy jednoczesnym wzroście ilości realizowanych przedsięwzięć. Pomimo tego, iż przed podjęciem decyzji o zawarciu partnerstwa publiczno-prywatnego zalecane jest wykonanie szeregu badań i analiz (zwłaszcza analiz finansowych i ryzyka), co niejednokrotnie podkreślał dr Michał Kobylarz, obranie takiego sposobu wykonania inwestycji może okazać się najbardziej korzystną drogą zarówno dla strony sektora publicznego, jak i prywatnego. Aktualnie będąc jeszcze w fazie przygotowań do łatwiejszego stosowania PPP należy zadbać przede wszystkim o rozpowszechnienie informacji i przygotować „grunt” pod nowe inwestycje.

Oprac. Departament Marketingu i Współpracy Regionalnej MARR S.A.